«ذکر ازلیته»؛ درک ازلیته

شاگرد: در تعبیر «ذکر ازلیته»، مقصود از ذکر چیست؟

استاد: مقصود از «ذکر»، قطعاً لفظ نیست. چون تعبیر «احاطه و وهم» آمده است. وهمی که میخواهد احاطه پیدا کند، کاری به لفظ ندارد. حتی اگر بگوییم وهم هم میخواهد به لفظ بیاورد، باز نسبت دادن احاطه به لفظ مشکل است. بنابراین با کلمه احاطه و وهم میفهمیم که مقصود از کلمه «ذکر»، یک امر ذهنی است. حال این پرسش مطرح میشود که آیا بهمعنای یاد است یا بهمعنای درک است؟؛ اگر ذکر را بهمعنای درک بگیریم، الآن موردی در ذهنم نیست. یعنی اینکه بگوییم ذکر بهمعنای درک است. اگر شما موردی در ذهنتان هست، بگویید. لذا تا موردی پیدا نکردهای، فعلاً مقصود از ذکر، یاد است. ولو لازمه یاد درک است. اما اصل لغتی که امام علیهالسلام به کار بردهاند، مباشرتا بهمعنای درک نیست، لازمهاش درک است.

شاگرد: چون فطرت ما خداشناس و خداجو است، از تعبیر ذکر استفاده شده است.

استاد: فطرت ما مرتب میخواهد به یاد مبدأ خودش باشد. اما وقتی میخواهد یاد کند، مدام وهم میآید و میخواهد احاطه پیدا کند.

بازبینی #1
ایجاد شده 25 ژانویه 2025 16:12:36 توسط ... .
به روزرسانی شده 25 ژانویه 2025 16:13:02 توسط ... .